

RADA MIEJSKA

w Nowym Miasteczku

UCHWAŁA NR IX/63/2015 RADY MIEJSKIEJ W NOWYM MIASTECZKU Z DNIA 29 czerwca 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 dla gminy Nowe Miasteczko

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), oraz art. 176 pkt. 1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t Dz. U. z 2015 r. poz. 332)

Rada Gminy Nowe Miasteczko uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 - 2017 dla gminy Nowe Miasteczko, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Nowe Miasteczko.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Nowym Miasteczku i w BIP.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku

Jan Werner

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W NOWYM MIASTECZKU

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2015-2017
W GMINIE NOWE MIASTECZKO**

I. Zadania gminy z zakresu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 332) , gmina winna realizować następujące zadania:

- a) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- b) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- c) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- d) finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- e) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- f) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- g) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- h) przekazywanie do biura informacji gospodarczej o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Wymienione zadania ustawodawca określił mianem zadań własnych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. Wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.
2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekaznymi przez wojewodę.

Wielopłaszczyznowe wsparcie rodzin, które z różnych przyczyn mają problemy w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych polega przede wszystkim na diagnozowaniu i analizie środowisk rodzinnych, wzmacnianiu funkcji i ról jakie powinna spełniać rodzina, dążeniu do integracji i reintegracji rodziny, przeciwdziałaniu jej marginalizacji i degradacji społecznej oraz podnoszeniu świadomości z zakresu jej planowania i prawidłowego funkcjonowania.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wspieranie rodziny prowadzone jest w formie pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym współdziałaniu.

1. Praca z rodziną prowadzona jest głównie poprzez:

- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne;
- terapię oraz mediację;
- usługi dla rodzin z dziećmi;
- pomoc prawną;
- organizowanie grup wsparcia lub grup samopomocowych.

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i po dokonaniu analizy środowiska może zawnioskować o przydzielenie asystenta rodziny. Współpraca między rodziną, a asystentem rodziny opiera się na wspólnie opracowanym planie pracy oraz realizacji poszczególnych jego założeń.

W zależności od zindywidualizowanej sytuacji rodziny plan pracy obejmuje udzielane przez asystenta wsparcia w następujących obszarach:

- 1) poprawie sytuacji życiowej, w tym w rozwijaniu i budowaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 2) pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych z dziećmi,
- 3) motywowaniu członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej,
- 4) motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 5) udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych.

Do zadań asystenta rodziny należy także:

- 1) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 2) sporządzanie okresowej oceny sytuacji rodziny (nie rzadziej niż co pół roku),
- 3) monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 4) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
- 5) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej oraz innymi podmiotami i osobami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 6) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i grupą roboczą,
- 7) podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia życia lub bezpieczeństwa dziecka i rodziny.

2. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka może odbywać się w formie:

- 1) Rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:
 - opiece i wychowaniu dziecka,

- prowadzeniu gospodarstwa domowego.
- kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

Z rodziną wspierającą zawiera się umowę dotyczącą zwrotu kosztów związanych z udzielaniem przez nią pomocy. Rodzina wspierająca musi posiadać pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej wydaną na podstawie wywiadu środowiskowego.

2) Placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku został wyznaczony jako podmiot właściwy do realizacji zadania z zakresu administracji publicznej dotyczącego wspierania rodzin, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania związane z udzielaniem pomocy rodzinom przejawiającym problemy opiekuńczo-wychowawcze realizuje Dział Pomocy Środowiskowej, który zajmuje się w szczególności przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych, pracą socjalną oraz dokonywaniem analiz i ocen zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowaniem do uzyskania tych świadczeń. Ponadto pracownicy socjalni, wykorzystując potencjał i zasoby lokalnych środowisk inicjują nowe formy pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację i borykającym się z różnego rodzaju problemami i patologiami społecznymi.

W związku ze zleceniem przez Gminę Nowe Miasteczko realizacji zadania mającego na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w gminie bezpośrednią pracę z w/w rodzinami prowadzić będzie dwóch asystentów rodziny, którzy będą pracować z nimi, pomagać w opiece i wychowaniu dzieci.

Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Prowadzona jest praca z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę za jej zgodą.

W celu zaktywizowania społeczności lokalnej, podjęte będą działania przez pracowników socjalnych przy współpracy członków należących do danej społeczności lokalnej i innych instytucji na terenach ich miejsc zamieszkania.

Ponadto realizacja takiego zadania jak uruchomienie Świetlicy socjoterapeutycznej będzie pracą na rzecz społeczności lokalnej. Do podstawowych zadań należy będzie prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, organizacja wypoczynku zimowego i letniego w miejscu zamieszkania. Zajęcia z szeroko rozumianej socjoterapii prowadzić będą opiekunowie - wychowawcy jak również, dodatkowo, osoby spoza placówek, są to np. zajęcia z elementami muzykoterapii czy treningu zastępowania agresji. W trakcie pobytu na zajęciach dzieci otrzymują jeden posiłek. Świetlice są do dyspozycji lokalnej społeczności do wszelkiego rodzaju zebrań oraz spotkań okazjonalnych.

Na terenie gminy działają instytucje, które o zróżnicowanym stopniu referencyjności koncentrują się w obszarze wspierania rodziny. Zalicza się do nich m.in.:

1. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Interdyscyplinarny Zespół do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
3. Straż Miejska.
4. Komendę Powiatową Policji
5. Placówki oświatowe z terenu Gminy .

II. Diagnoza środowiska i problemów społecznych.

Gmina Nowe Miasteczko jest jedną z gminnych jednostek samorządu terytorialnego, wchodzących w skład powiatu nowosolskiego położona w województwie lubuskim. Siedziba gminy to Nowe Miasteczko.

Nowe Miasteczko ma obszar 77,18 km², w tym:

- użytki rolne: 71%
- użytki leśne: 18%

Gmina stanowi 10,02% powierzchni powiatu.

Sołectwa

Borów Polski, Borów Wielki, Gołaszyn, Konin, Miłaków, Nieciecz, Popęszyce, Rejów, Szyba, Żuków.

Sąsiednie gminy:

Bytom Odrzański, Kożuchów, Niegostawice, Nowa Sól, Szprotawa

Według danych z 31.12.2014r. gminę zamieszkiwało 5.528 osób w tym 2.732 mężczyzn i 2.796 kobiet. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje tabela Nr 1.

Tabela Nr 1. Podstawowe dane demograficzne.

	2012	2013	2014
Ludność ogółem, w tym:	5.552	5.528	5.528
mężczyźni	2.745	2.732	2.732
kobiety	2.807	2.796	2.796

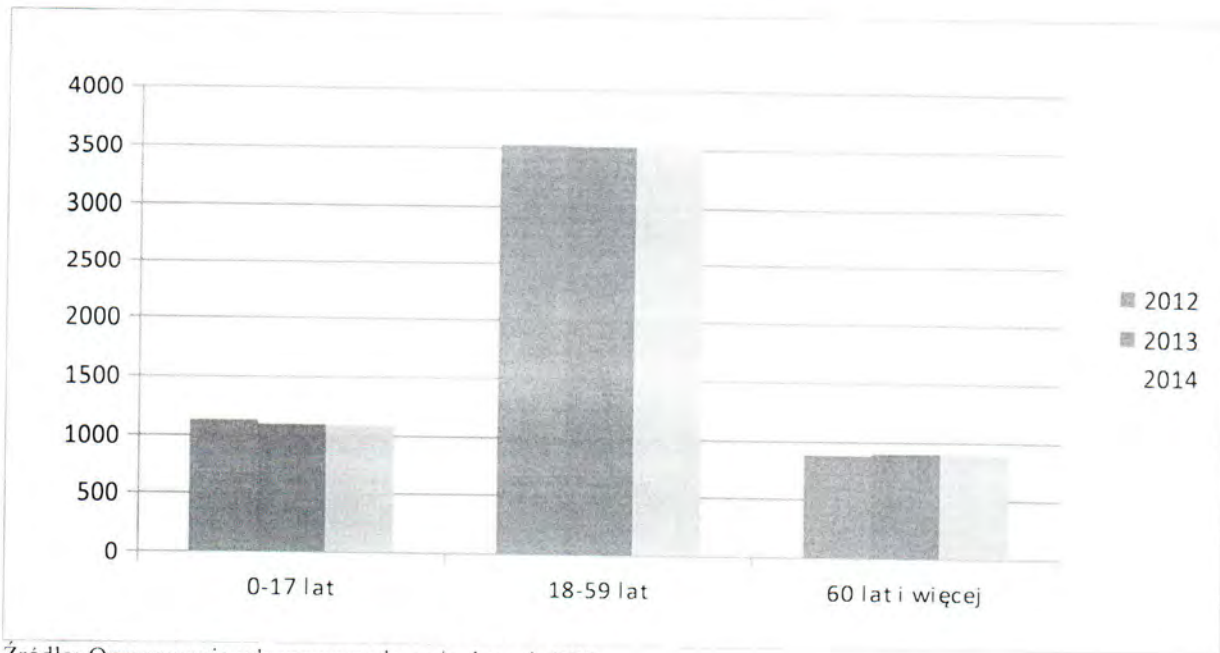
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że na przełomie trzech ostatnich lat maleje liczba osób zamieszkałych w mieście (z 5.552 w 2012r. do 5.528 w 2014 r. - spadek o 24 osoby).

Pod względem wieku najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 18-59 lat, natomiast pod względem płci populacja kobiet.

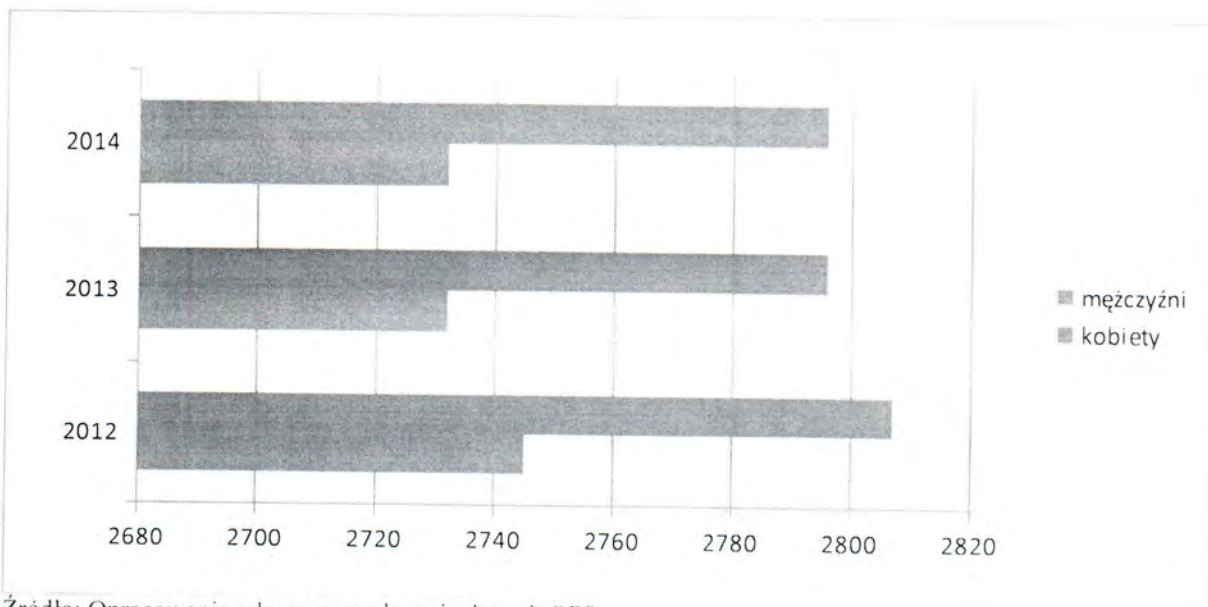
Statystykę stałych mieszkańców wg wieku oraz płci na przestrzeni lat 2012-2014 prezentuje wykres Nr 1 i 2.

Wykres Nr 1. Statystyka stałych mieszkańców wg wieku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Wykres Nr 2. Statystyka stałych mieszkańców wg płci.

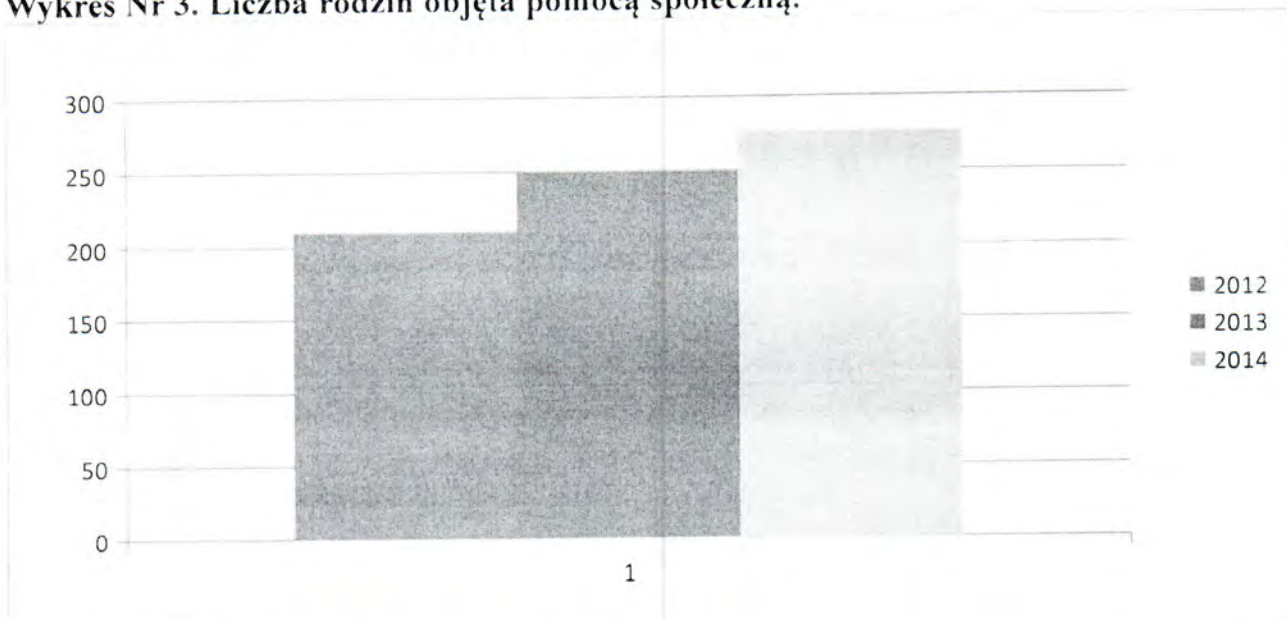
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Większość zadań z zakresu polityki społecznej na szczeblu gminy realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku. Jest to instytucja, która ma na celu wspieranie oraz wzmacnianie osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych, poprzez pobudzanie ich potencjału i aktywności, a także ukierunkowywanie na rozwiązywanie problemów oraz rozwój. Ośrodek realizuje m.in. zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i opiekuńczych, pomoc materialną uczniom, dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Każdego roku ze wsparcia OPS w Nowym Miasteczku korzysta około 300 rodzin. Od wielu lat obserwuje się tendencję wzrostową ogólnej liczby rodzin oraz osób korzystających

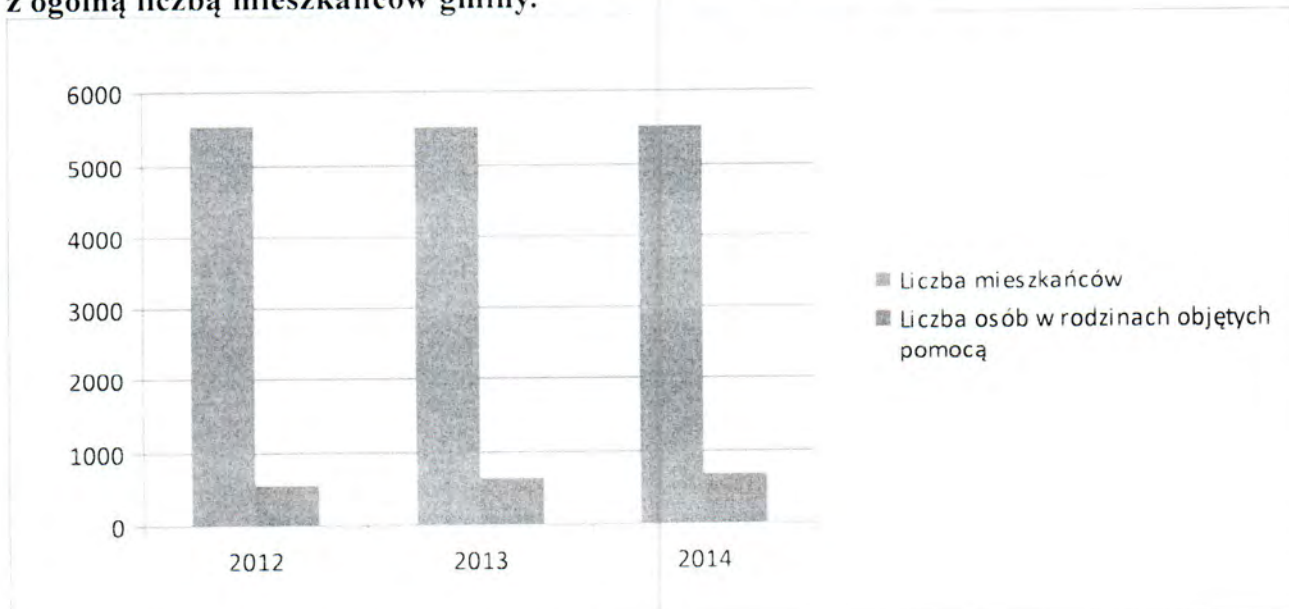
z pomocy społecznej (2012r.-210 rodzin, 2013r.-249 rodzin, 2014r.-276 rodzin). Z jednej strony wynika to z pogarszania się sytuacji rodzin z powodu braku pracy (na terenie gminy brak zakładów pracy) z drugiej zaś brak jest nowych form pomocy i samopomocy (wolontariatu, pracownika socjalnego, partnerstw lokalnych).

Wykres Nr 3. Liczba rodzin objęta pomocą społeczną.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Wykres Nr 4. Liczba osób w rodzinie objętych pomocą społeczną w porównaniu z ogólną liczbą mieszkańców gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Każdego roku ponad 10% ogółu mieszkańców gminy korzysta z pomocy OPS w Nowym Miasteczku. Jak obrazuje powyższy wykres w 2012 r. 560 osób objętych było wsparciem pomocy społecznej, co stanowiło 10% ogółu populacji, w 2013 r. 644 osób, wskaźnik ten wyniósł do 11,6 %, zaś w 2014 r. do 12,4 %, objętych pomocą było 686 osób.

Pod względem liczebności członków rodziny największą grupę objętą pomocą OPS w Nowym Miasteczku stanowią jednoosobowe gospodarstwa domowe, natomiast pod względem liczebności dzieci rodziny z modelem 2+1 oraz 2+2.

Tabela Nr 2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Rok		
	2012	2013	2014
	Liczba rodzin ogółem		
Rodziny ogółem	223	253	279
O liczbie osób:	98	106	119
1			
2	26	36	42
3	24	33	40
4	32	42	42
5	26	22	20
6 i więcej	17	14	16

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Ponadto z analiz statystycznych prowadzonych przez OPS w Nowym Miasteczku wynika, że wśród rodzin korzystających ze wsparcia tej instytucji znaczącą grupę stanowią rodziny niepełne. W roku 2012 tego typu rodzin widniało w ewidencji 33, zaś w roku 2013 i 2014 - 34. Szczegółowe dane w zakresie struktury rodzin niepełnych przedstawia tabela Nr 3.

Tabela Nr 3. Struktura rodzin niepełnych.

Wyszczególnienie	Rok		
	2012	2013	2014
	Liczba rodzin		
Rodziny niepełne ogółem:	33	34	34
o liczbie dzieci 1	14	12	14
2	10	11	12
3	5	7	7
4 i więcej	4	4	1

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Obok kryterium dochodowego osoby lub rodziny, które kwalifikuje do uzyskania wsparcia z pomocy społecznej, rodzina/osoba powinna charakteryzować się jedną z wymaganych dysfunkcji. Okoliczności, w których najczęściej przyznawana jest pomoc to: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna. Większość osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej charakteryzuje się wieloma problemami.

Tabela Nr 4. Powody przyznania pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem		
	2012	2013	2014
ubóstwo	172	198	227
sieroctwo	0	1	0
bezdomność	9	7	8
potrzeba ochrony macierzyństwa	23	30	27
wielodzietność	11	20	20
bezrobocie	127	159	174
niepełnosprawność	69	79	77
długotrwała choroba	47	57	81
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	30	31	33
rodziny niepełne	17	21	23
rodziny wielodzietne	6	6	6
przemoc w rodzinie	0	1	5
alkoholizm	10	18	23
narkomania	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	9	7
zdarzenie losowe	6	2	5
sytuacja kryzysowa	2	0	3
Kłęsa żywiołowa lub ekonomiczna	0	0	0

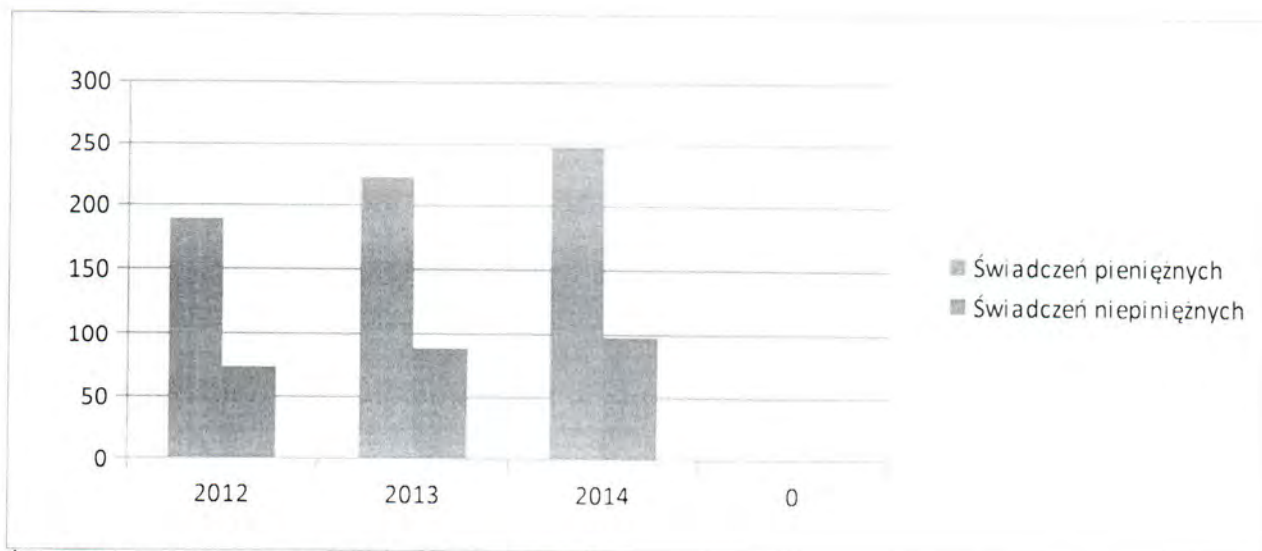
Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Dane statystyczne z lat 2012-2014 wskazują, że najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc OPS w Nowym Miasteczku jest bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Istotnym problemem społecznym w obszarze realizacji zadań stanowi bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W 2014 r. z tego powodu wsparciem objętych zostało 33 rodzin (w tym 23 stanowiły rodziny niepełne). Dane te wskazują zatem na realnych odbiorców działań zaplanowanych w niniejszym Programie. Nie można jednak wykluczyć faktu, że większość rodzin wykazuje wielopropblemowość, co za tym idzie oprócz wspomnianej bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzina boryka się także z takimi sytuacjami, jak ubóstwo, alkoholizm czy też przemoc w rodzinie. Zatem konkretne zadania winny się skupiać przede wszystkim na wielopłaszczyznowym i zindywidualizowanym wspieraniu rodziny znajdującej się w kryzysie.

Katalog oferowanych form pomocy jest bardzo szeroki, począwszy od zasiłków celowych, okresowych, stałych, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, poprzez świadczenia niepieniężne tj. posiłek, usługi opiekuńcze, aż do pracy socjalnej czy doradztwa specjalistycznego. Najogólniej formy pomocy dzieli się na świadczenia pieniężne oraz niepieniężne.

Wykres Nr 5. Liczba rodzin ze względu na formę otrzymywanej pomocy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Jak obrazuje powyższy wykres dominującą formą pomocy oferowaną przez OPS w Nowym Miasteczku są świadczenia pieniężne. Na przestrzeni ostatnich trzech lat (2012-2014) ponad 70% przyznawanej pomocy mieszkańcom gminy stanowiły zatem zasiłki w formie finansowej. Wysokość oraz cel na jaki zostały przyznane uzależniony był od indywidualnej sytuacji osób lub rodzin oraz zgłoszonych i zidentyfikowanych podczas wywiadu środowiskowego potrzeb. Szczegółowe dane na temat form pomocy z podziałem na liczbę rodzin zamieszkujących gminę Nowe Miasteczko oraz tereny wiejskie zawiera tabela Nr 5.

Tabela Nr 5. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną wg formy pomocy.

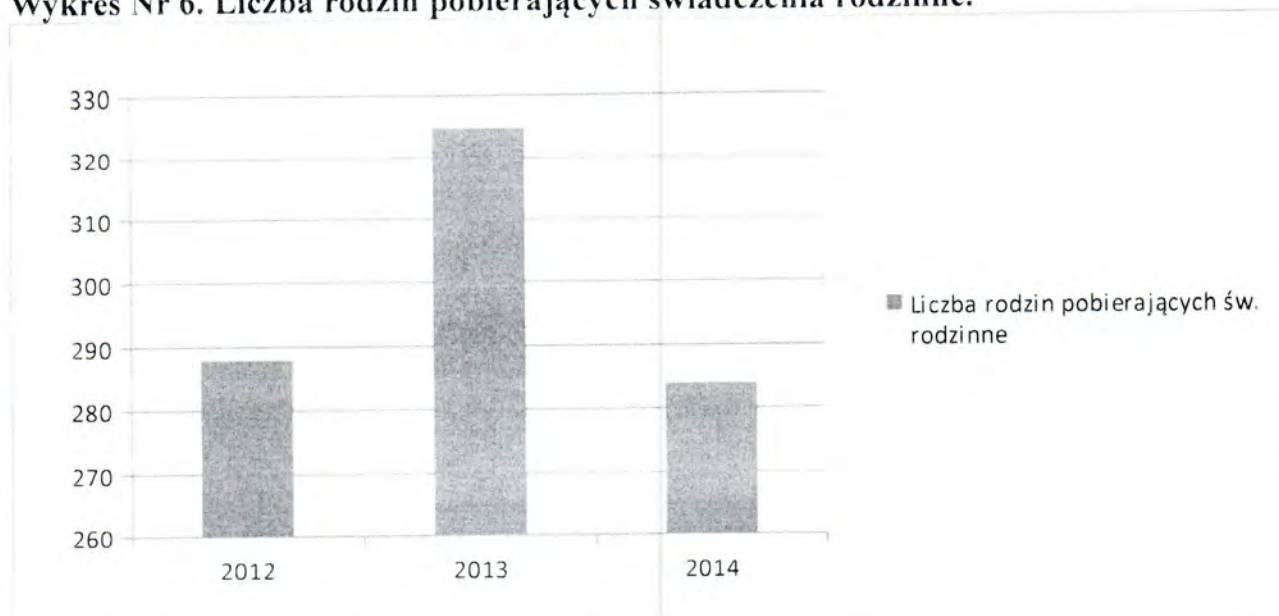
	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym na wsi	
2012 rok			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych w tym:	210	89	560
Świadczenia pieniężne	189	79	492
Świadczenia niepieniężne	74	35	282
2013 rok			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych w tym:	249	110	644
Świadczenia pieniężne	224	102	559
Świadczenia niepieniężne	89	42	353
2014 rok			
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych w tym:	276	119	686
Świadczenia pieniężne	248	107	589
Świadczenia niepieniężne	98	46	370

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Oprócz świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej OPS w Nowym Miasteczku

realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (wypłata świadczeń rodzinnych, opiekuńczych i alimentacyjnych). Każdego roku ponad 300 rodzin pobiera świadczenia rodzinne (2012r.- 288 rodzin, 2013r. - 325 rodzin, 2014r. - 284 rodziny) Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje wykres Nr 6.

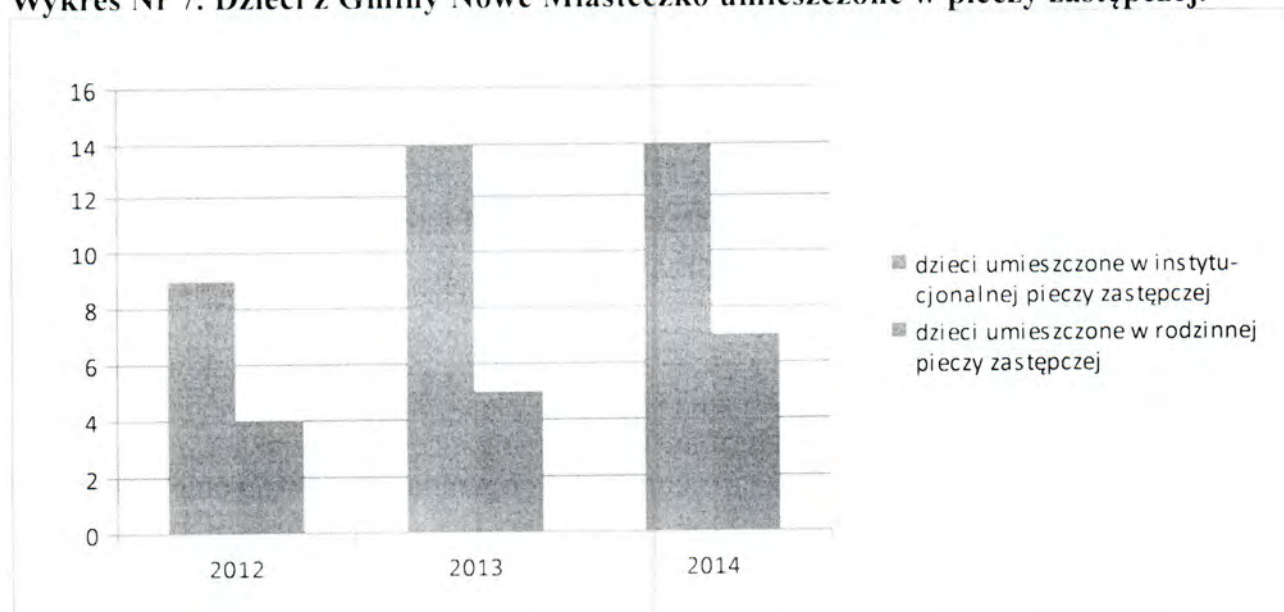
Wykres Nr 6. Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Działalność placówek wsparcia dziennego (świetlicej socjoterapeutycznej) pozwoli dzieci i młodzież objąć stosownym i adekwatnym do potrzeb wsparciem w obszarze pokonywania trudności szkolnych, w tym pomoc w nauce, organizowania czasu wolnego, czy też niwelowania negatywnych zaburzeń zachowania.

Wykres Nr 7. Dzieci z Gminy Nowe Miasteczko umieszczone w pieczy zastępczej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Jak wynika z zaprezentowanego wykresu w latach 2012 – 2014 w pieczy zastępczej umieszczonych zostało 21 dzieci z Gminy Nowe Miasteczko. W poszczególnych latach wielkości te kształtowały się następująco:

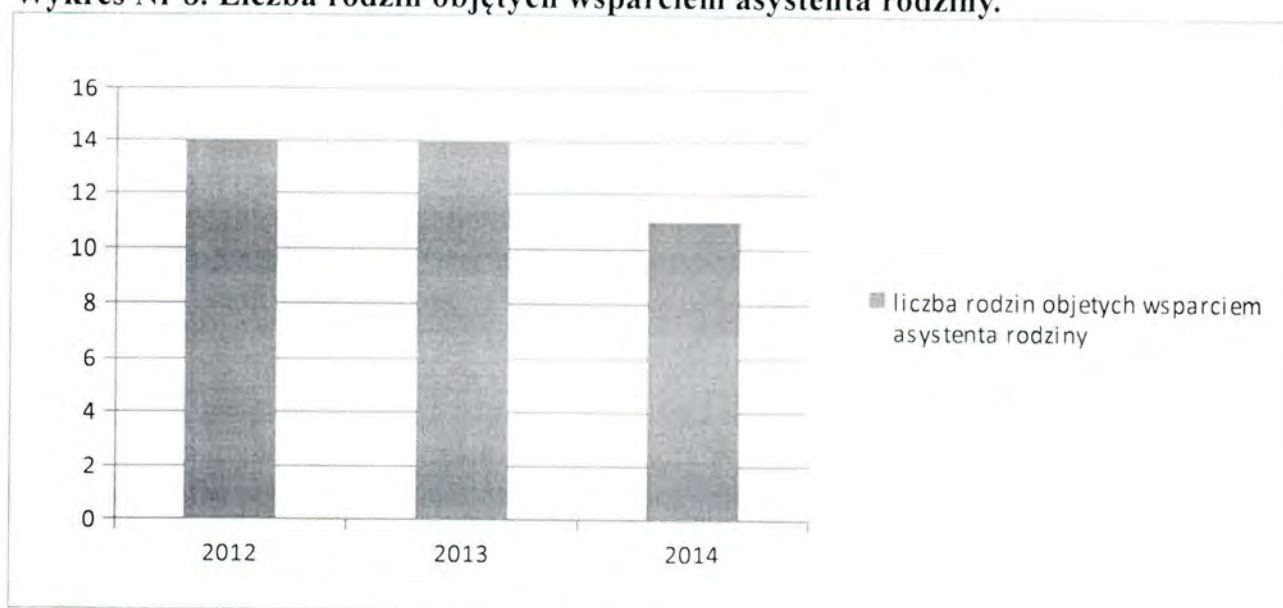
- 2012 rok – 13 dzieci, w tym w rodzinie spokrewnionej - 4 dzieci,
- 2013 rok – 19 dzieci, w tym w rodzinie spokrewnionej - 5 dzieci,
- 2014 rok – 21 dzieci., w tym w rodzinie spokrewnionej – 7 dzieci.

W żadnym roku dzieci nie powróciły do rodziny naturalnej.

Od 2012 roku w Gminie Nowe Miasteczko rodziny przejawiające problemy opiekuńczo-wychowawcze mogą korzystać ze wsparcia asystenta rodziny.

W 2012 roku objętych wsparciem asystenta rodziny było 14 rodzin, w 2013 roku – 14 rodzin, a w 2014 roku – 11 rodzin.

Wykres Nr 8. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS

Zdecydowana większość rodzin stale współpracuje z asystentem. Jeśli plan pracy z rodziną jest prawidłowo realizowany i widoczne są efekty oraz poprawa sytuacji rodziny, wówczas istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo wycofania się asystenta, jednak nawet w sytuacji zakończenia współpracy, asystent nadal monitoruje rodzinę i jej bieżącą sytuację.

Praca z rodzinami jest procesem złożonym i długotrwałym. Efekty pracy z rodzinami w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia na otrzymane wsparcie, chęć wprowadzenia w swoim życiu zmian. Objęcie rodziny wsparciem asystenta nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W każdym roku niezbędne były działania interwencyjne, których efektem było umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Jednym z zadań nałożonych na samorząd gminny z zakresu pieczy zastępczej jest współfinansowanie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Wydatki te gmina ponosi

w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela Nr 8. Koszty gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

	Liczba dzieci	Odpłatność gminy
2012	13	0
2013	19	13.190
2014	21	45.618

W 2012 roku w pieczy zastępczej zostało umieszczonych z terenu gminy 13 dzieci, a w 2013r. już 19 i w 2014r. 21.

Głównymi czynnikami wpływającymi na tę sytuację było m.in.: ograniczenie władzy rodzicielskiej, dozór kuratora, problemy opiekuńczo wychowawcze, w tym nieumiejętność zabezpieczenia podstawowych potrzeb dzieci, nie realizowanie obowiązku szkolnego przez dzieci, nadużywanie alkoholu przez rodziców.

III. Analiza SWOT w obszarze wsparcia rodziny

MOCNE STRONY

- dobre rozeznanie problemów i potrzeb środowiska lokalnego (diagnoza),
- ścisła współpraca instytucji działających na rzecz rodziny,
- doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny,
- zatrudnienie asystentów rodzin pozwalające na budowanie efektywnych metod współpracy z rodziną w jej środowisku,
- doświadczenie w realizacji programów i projektów skierowanych do osób wykluczonych społecznie.

SŁABE STRONY

- brak szybkiego dostępu do poradnictwa specjalistycznego (pomoc prawna, terapeutyczna, psychologiczna, mediacja),
- niski poziom wykształcenia osób korzystających z pomocy społecznej,
- zjawisko marginalizacji społecznej (wykluczenie społeczne),
- brak ofert ze strony organizacji pozarządowych w obszarze wspierania rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- mała aktywność rodzin do samoorganizacji (grupy wsparcia lub grupy samopomocowe)
- brak pozytywnych wzorców osobowych i zaniedbywanie obowiązków opieki i wychowania przez rodziców,
- brak rodzin wspierających,
- ograniczone środki finansowe na realizację programów pomocowych,
- bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie

SZANSE

- łatwiejszy dostęp do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa (pomoc prawna, terapeutyczna, pedagogiczna, psychologiczna, mediacja),
- wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę,
- wzrost świadomości dot. korzyści z podjęcia przez rodzinę współpracy w wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

ZAGROŻENIA

- wzrost kosztów utrzymania w rodzinach,
- uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia ubóstwa”,
- brak świadomości problemu oraz nieumiejętność szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne,
- brak chęci współpracy i zaangażowania ze strony rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo-wychowawcze.

IV. Założenia Programu

1. Adresaci.

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Nowe Miasteczko, które przejawiają problemy opiekuńczo-wychowawcze, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie, które wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem, a tym samym ich powrotu do domu rodzinnego.

2. Realizatorzy i partnerzy.

Koordynatorem GPWR wyznacza się Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, który przez wspieranie działań i inicjatyw innych podmiotów, będzie realizował poszczególne zadania w nim ujęte. Szczegółowy opis zakresu współpracy prezentuje poniższa tabela.

Lp.	Instytucja	Zakres współpracy
1.	Urząd Gminy Nowe Miasteczko	- wspieranie inicjatyw i programów lokalnych ukierunkowanych na rzecz rodzin w zakresie upowszechniania prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny,
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie konsultacji specjalistów (psycholog, radca prawny, pedagog), - organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie, - wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty
3.	Interdyscyplinarny Zespół ds.	- koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz

	Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - podejmowanie inicjatyw profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty,
4.	Dom Kultury w Nowym Miasteczku	- rozpowszechnianie różnych form aktywności kulturowej, - wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz wspierania rodzin, - prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży, - udział w programach służących wspieraniu rodzin,
5.	Placówki oświatowe z terenu Gminy Nowe Miasteczko	- realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych., - wsparcie pedagogiczne dla dzieci i rodziców, - pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, - organizowanie czasu wolnego dla dzieci, podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty
6.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli	- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej, udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym, prowadzenie konsultacji specjalistycznych, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty,
7.	Sąd Rejonowy w Nowej Soli – Zespół Kuratorów	- wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, profilaktycznym, diagnostycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu,
8.	Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli	- realizacja programów i podejmowanie innych działań aktywizacji zawodowej, - wspieranie działań w zakresie realizacji programów na rzecz rodziny,

3. Cele

Cel główny

UTRZYMANIE DZIECKA W RODZINIE NATURALNEJ BĄDŹ JEGO POWRÓT DO RODZINY

Cele szczegółowe

Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

- monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc,
- praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej,

- podejmowanie działań profilaktycznych poprzez udział w projektach społecznych i kampaniach społecznych, których celem jest wzmacnianie rodziny i jej roli w społeczeństwie,
- dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.

Wspieranie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze służące przywróceniu jej zdolności do prawidłowego wykonywania funkcji

- zapewnienie wsparcia rodzinie w formie asystenta rodziny,
- poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej (wsparcie finansowe i rzeczowe),
- organizowanie spotkań, warsztatów poszerzających wiedzę rodziców dot. opieki i wychowania dziecka,
- organizowanie dla rodzin spotkań służących wymianie doświadczeń oraz zapobieganie izolacji w formie grup wsparcia i grup samopomocowych,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach programów i projektów.

Zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego

- prowadzenie terapii i mediacji dla rodzin,
- rozszerzenie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pomoc prawna, psychologiczna, pedagogiczna i praca socjalna),
- rozwój sieci placówek wsparcia dziennego,
- zwiększenie zatrudnienia asystentów rodziny,
- zapewnienie miejsc w przedszkolach i żłobkach,
- realizacja Programów Aktywizacji i Integracji Społecznej osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- wspieranie rozwoju wolontariatu oraz innych form aktywizacji młodzieży na rzecz funkcjonowania rodzin.